

از بازنشستگی تا عروسک‌سازی

عروسک‌های خارجی بازار را قبضه کرده‌اند و انگار هیچ نهادی نیست که جلوی این آسیب فرهنگی را بگیرد. تبلیغات فرهنگ غربی خیلی بیشتر از معرفی هویت ملی ماست. عروسک‌هایی که یک بانوی ایرانی خلق می‌کند بسیار متفاوت با عروسک‌های خارجی است. برای مقابله با این تهاجم فرهنگی، مدتی ما عروسک‌هایی را با پوشش سنتی زدیم که متأسفانه استقبال چندانی نشد و مجبور شدیم به لباس‌های پرنسسی رویاوریم. او در ادامه می‌افزاید: هدفمان این است روی شخصیت‌های شاهنامه کار کنیم. حتی تصمیم داشتیم عروسک‌هایی به همراه کتاب تولید کنیم که خانواده محور باشد و روی نقش‌های خانوادگی تأکید کند، اما باز هم منبع حمایتی نداشتیم. به یکی از نهادها پیشنهاد عروسک‌های ملی را دادیم و خواستیم که یک تیم به ما بدهند. در جواب به ما گفتند همه طرح را بنویسید و به ما بدهید! این جمله را زیاد شنیده‌ایم! نمی‌دانم چرا بعضی از سازمان‌ها خیال می‌کنند ایده‌ای که خلق کرده‌ای برایت ارزشی ندارد!

با شکل‌های مختلف کنار هم نشسته‌اند؛ یکی چادر به سر دارد، دیگری پاهای بلندی دارد، برخی لباس‌های پرنسسی پوشیده‌اند و برخی دیگر مانند بچه‌زنگ‌ها عینک به چشم دارند. خلیل زاده درباره تنوع عروسک‌هایشان می‌گوید: عروسک‌های ما، هم از نظر طراحی و هم از نظر پوشش، تنوع بالایی دارند؛ برخی محجبه‌اند، برخی پرنسسی، تعدادی سنتی، عروسک‌های خانواده، حاجی فیروز و... اکنون مشغول ساخت عروسک خادم‌الرضا^(ع) هستیم که قصد داریم آن را در تعداد بالاتولید و عرضه کنیم. وقتی از او می‌پرسم چرا پیش از تولید کارهای خاص و مناسبی، پیشنهاد همکاری به سازمان‌ها نمی‌دهد، پاسخ می‌دهد: برخی ایده‌ها را به نهاد‌هایی ارائه کرده‌ایم. طرح را از ما خواسته‌اند، اما حاضر به مشارکت در هزینه تولید نشده‌اند. اینکه طرح را بگیرند، حمایت محسوب نمی‌شود. بنابراین، ناچارند ابتدا خودشان تعداد زیادی را تولید و سپس برای فروش اقدام کنند.

عروسک‌هایی از دل شاهنامه

ساخت عروسک‌های ملی با هویت ایرانی برنامه آینده‌مان است این را خلیل زاده می‌گوید و ادامه می‌دهد: متأسفانه

زهرآ لیلی زاده، بازنشسته آموزش و پرورش، از دوران نوجوانی به کارهای هنری علاقه‌مند بوده است. او می‌گوید: یادم است که چون هنرستان از منظران دور بود، مادرم اجازه نداد به هنرستان بروم. بنابراین، در رشته علوم تجربی تحصیل کردم و معلم شدم.

پس از بازنشستگی، دوباره به علاقه دوران نوجوانی‌اش روی آورد؛ بعد از بازنشستگی با خانم‌بازبان آشنا شد و دوره عروسک‌سازی را گذراند. پس از آن، در کنار او دوره‌های دیگری را نیز طی کرد. مدارک را گرفت، و در نهایت با هم دوست و همکار شدیم. مادرم بچه‌ای داشت که پراز تکه پارچه‌های رنگی بود و من همیشه با آن‌ها لباس برای عروسک‌هایم می‌دوختم. این را خلیل زاده می‌گوید و ادامه می‌دهد: اکنون نیز بیشتر لباس عروسک‌ها را خودم می‌دوزم. کار کردن برای بچه‌ها را خیلی دوست دارم و وقتی عروسک‌های خودشان را با اشتیاق در دستشان می‌بینم، کلی ذوق می‌کنم. او در ادامه می‌افزاید: وقتی عروسکی را طراحی می‌کنم، حس خیلی خوبی دارم. تعدادی عروسک در خانه دارم که تمام کارهایش را خودم انجام داده‌ام و آن‌طور طراحی کرده‌ام که دوست دارم.

از بچه‌زنگ تا حاجی فیروز

این دو بانوی هنرمند پنجه طلا، باستانی هنرمندانه و ایده‌هایی خلاقانه، خودشان طراحی عروسک‌ها را انجام می‌دهند و برای هر موجود فانتزی که خلق کرده‌اند، ایده‌ای منحصر به فرد داشته‌اند. اکنون در کارگاه آن‌ها، عروسک‌هایی

سرشان پراز حرف‌های ناامیدکننده است. اما دلی پرامید دارند. این دو بانوی هنرمند امیدوار هستند با خلق عروسک‌های ملی، کودکان و نوجوان‌ها را با فرهنگ ایرانی آشنا کنند. همچنین شخصیت‌های تاریخی و ملی ایرانی جایگاه خود را در دنیای عروسک‌ها پیدا کنند.

عروسک بسازید

از خانم‌بازبان می‌خواهیم دوخت یک عروسک ساده را به خانم‌هایی که شهربانو می‌خوانند آموزش دهد. او دوخت عروسک بچه‌ای یا جاسوئیچی را به ساده‌ترین شکل و با کمترین وسایل توضیح می‌دهد.

وسایل مورد نیاز

- پارچه ساده و گلداز
- لایکو
- نخ و سوزن
- کاموا
- چسب

دوخت:

- دو دایره به قطر ۱۲ و ۲۰ سانتی‌متر می‌کشیم. از پارچه رنگ بدن (ترجیحاً کشی باشد) دایره‌ای به قطر ۱۲ سانتی‌متر و پارچه رنگی به قطر ۲۰ سانتی‌متر می‌کشیم.
- دور پارچه‌ها را چین کش می‌کنیم. داخلش را با لایکو پر می‌کنیم. بعد با چسب هر دو قسمت را به هم می‌چسبانیم و در آخر از کاموا برای موهایش استفاده می‌کنیم.

